

ECDL W PRACY NAUCZYCIELA

Hanna Pikus, Piotr Woronowicz
Polskie Towarzystwo Informatyczne
hanna.pikus@ecdpl.pl, piotr.woronowicz@ecdpl.pl

Abstract. e-Nauczyciel (e-Teacher) is a program that helps teachers to develop and adjust their methods of teaching to meet the requirements of the global information society and the dynamic developments of ICT in the classroom. KLASA z ECDL (CLASS with ECDL) is a program that allows to prepare participants to acquire recognized all over the world ECDL certificate, and thus to develop and confirm basic digital (computer) skills necessary in today's society. exeBOOK is a textbook prepared to help teachers and students prepare for the ECDL exams.

1. O certyfikacji ECDL

Certyfikacja ECDL istnieje od roku 1997 i od tego czasu przeszła bardzo wiele zmian i istotnie się rozwinęła. Z certyfikacji europejskiej (ECDL to European Computer Driving Licence), stała się certyfikacją światową, jako ICDL (International Computing Driving Licence albo International Certification of Digital Literacy). Nawet Fundacja ECDL z Irlandii, która jest światową instytucją certyfikującą dla ICDL/ECDL zmieniła nazwę na Fundacja ICDL. Certyfikaty ICDL/ECDL wydano już w ponad 150 krajach a egzaminy można zdawać w 41 językach, w tym oczywiście po polsku. Certyfikat ECDL przyznawany jest we wszystkich krajach zawsze i wszędzie na tych samych zasadach. Oznacza to, że do otrzymania go w Polsce lub innych krajach niezbędna jest ta sama wiedza i umiejętności oraz konieczność zdania tych samych egzaminów. Certyfikat ECDL otrzymany w Polsce jest więc powszechnie honorowany na całym naszym globie. ICDL/ECDL jest uznawana za jedną z najlepszych certyfikacji podstawowych umiejętności komputerowych na świecie, o czym świadczą liczne publikacje, raporty i odniesienia. Kwalifikacje (certyfikaty) ICDL/ECDL można znaleźć w wielu narodowych ramach kwalifikacji w Europie, Azji czy Afryce.

2. e-Nauczyciel

Certyfikacja EPP e-Nauczyciel prowadzona jest przez Polskie Towarzystwo Informatyczne w celu podniesienia poziomu przygotowania nauczycieli do stosowania

technologii informacyjno-komunikacyjnej w pracy edukacyjnej i wychowawczej w szkole poprzez walidację kompetencji TIK i praktycznego zastosowania technologii w szkole.

Dlaczego potrzebna jest walidacja kompetencji w zakresie stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnej? Ponieważ każdy nauczyciel powinien wykorzystywać technologie w procesie dydaktycznym, a także ciągle rozwijać swoje kompetencje w zakresie najnowszych technologii cyfrowych.

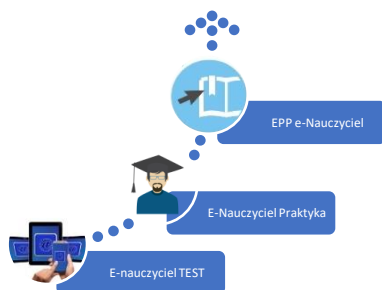
Certyfikaty EPP E-Nauczyciel opatrzone są znakiem „Endorsed by ECDL Foundation”, co świadczy o ich wysokim poziomie merytorycznym, uznanym przez Fundację ECDL z Dublinu.

3. Struktura Programu EPP e-Nauczyciel

Certyfikat EPP eNauczyciel jest potwierdzeniem, że nauczyciel celowo i efektywnie stosuje technologię informacyjną i komunikacyjną do unowocześnienia swojego warsztatu pracy edukacyjnej i zwiększenia osiągnięć uczniów, dba również o swój dalszy rozwój w tym zakresie. Tym samym rozwija swoje kompetencje personalne i społeczne związane z posługiwaniem się technologią cyfrową.

Dla potwierdzenia spełnienia tych wymagań, nauczyciel:

- zdaje test, zakończony Certyfikatem EPP e-Nauczyciel TEST,
- realizuje część praktyczną egzaminu EPP e-Nauczyciel.

Rysunek 1 Struktura programu EPP e-Nauczyciel

Opisane certyfikaty składają się na Program EPP e-Nauczyciel. Program oparty jest na „Standardach przygotowania nauczycieli w zakresie technologii informacyjnej i komunikacyjnej”. Do programu może przystąpić każdy czynny zawodowo nauczyciel.

4. EPP e-Nauczyciel TEST

Elementem Certyfikatu EPP e-Nauczyciel jest Certyfikat EPP e-Nauczyciel TEST. Można go uzyskać w dowolnym momencie starania się o Certyfikat EPP e-Nauczyciel.

Nauczyciel rozwiązuje w obecności egzaminatora w czasie 60 minut test, który obejmuje trzy obszary wymagań:

1. Prawne, etyczne, społeczne i ekonomiczne aspekty rozwoju i zastosowań technologii informacyjnej i komunikacyjnej.
2. Nauka i praca w środowisku technologii, w tym znajomość aplikacji stosowanych w nauczonym przedmiocie.
3. Korzystanie z zasobów i podstawy pracy na platformie edukacyjnej.

5. Część Praktyczna EPP e-Nauczyciel

W ramach części praktycznej nauczyciel powinien pokazać jak wykorzystuje TIK w pracy dydaktyczno-wychowawczej. Do wyboru zaprezentowania swojego dorobku ma dwie alternatywne ścieżki: e-Teczka i Prezentacja on-line:

e-Teczka

Przedstawia co najmniej trzy scenariusze lekcji (każda po 45 min) wspomaganých technologią informacyjną i komunikacyjną z uzasadnieniem, w jaki sposób zastosowanie tej technologii przyczynia się do podniesienia poziomu realizacji zajęć oraz zwiększenia osiągnięć uczniów.

Przeprowadza lekcje w oparciu o te scenariusze i dokumentuje przebieg lekcji w sposób umożliwiający weryfikację celowości zastosowania technologii, aktywności nauczyciela i działania uczniów. Dokumentacja przebiegu lekcji zawiera materiały elektroniczne wykorzystane podczas zajęć, arkusz hospitacji dyrektora szkoły oraz drugiego nauczyciela, oraz ankiety uczniów i ankietę dyrektora szkoły. Dołączona winna być refleksja nauczyciela do przeprowadzonych lekcji.

Bierze udział w co najmniej jednej formie doskonalenia metod posługiwania się technologią w pracy dydaktycznej – potwierdza to odpowiednim zaświadczeniem, dyplomem lub innym dokumentem.

Prezentacja on-line

Przygotowana przez nauczyciela prezentacja on-line dokumentuje jego umiejętności stosowania technologii w pracy z uczniami oraz we własnym rozwoju zawodowym. Powinna ona zawierać między innymi:

- opis zorganizowanej przez nauczyciela lekcji otwartej;
- scenariusz zajęć w wykorzystaniem TIK lub opis przykładu dobrej praktyki;
- opis projektu edukacyjnego rozwijającego kompetencje społeczne i twórcze uczniów;
- osobistą refleksję, która wskazuje na :
- angażowanie uczniów w działania indywidualne i grupowe o charakterze innowacyjnym;

- zmianę, jaka nastąpiła w stosowanych dotychczas przez nauczyciela metodach kształcenia;
- kierunki i możliwości rozwoju nauczyciela z użyciem TIK.

Prezentacja powinna obejmować następujące obszary:

Obszar 1

Nauczyciel potrafi stworzyć taką sytuację, w której uczniowie angażują się w działania indywidualne i grupowe o charakterze innowacyjnym, są kreatywni i dążą do samodzielnego uczenia się i rozwiązywania realnych problemów w środowisku Internetu i nowych mediów:

Uczniowie działają i myślą kreatywnie, identyfikując, rozwiązując i oceniając realne problemy dzięki i przy pomocy Internetu i nowych mediów. Uczniowie są twórcami, generują pomysły i realizują je. Potrafię pomóc im w doborze środków i metod.

Uczniowie działają w społecznościach on-line oraz współtworzą je przy pomocy różnych technologii i narzędzi komunikacyjnych.

Uczniowie potrafią określać własne cele, weryfikować je i zastanawiać się nad własnym uczeniem się.

Obszar 2

Nauczyciel celowo stosuje i rozwija swoje metody kształcenia z użyciem technologii, zgodnie z celami szczegółowymi zapisanymi w podstawie programowej oraz współczesnymi wyzwaniami społeczeństwa uczącego się:

Potrafi zastosować technologię do indywidualizacji kształcenia, uwzględniając potrzeby uczniów, w tym także uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia, w których uczniowie wykorzystują TIK do realizacji interdyscyplinarnych przedsięwzięć i projektów.

Potrafi tworzyć lub adaptować i wykorzystywać narzędzia, serwisy i zasoby cyfrowe zgodnie z potrzebami moich uczniów.

Potrafi korzystać z różnych kanałów komunikacyjnych do realizacji zajęć, zachęcając uczniów do podobnych i samodzielnych zachowań.

Potrafi zaprojektować i przeprowadzić ocenę osiągnięć ucznia uwzględniającą jego sprawność oraz celowość stosowania metod i narzędzi TIK.

Obszar 3

Nauczyciel angażuje się w profesjonalny rozwój:

Systematycznie podnosi swoje umiejętności związane z wykorzystaniem technologii, uczestnicząc w różnych formach kształcenia, także pozaformalnego (ustawiczne) i nieformalnego (samokształcenie).

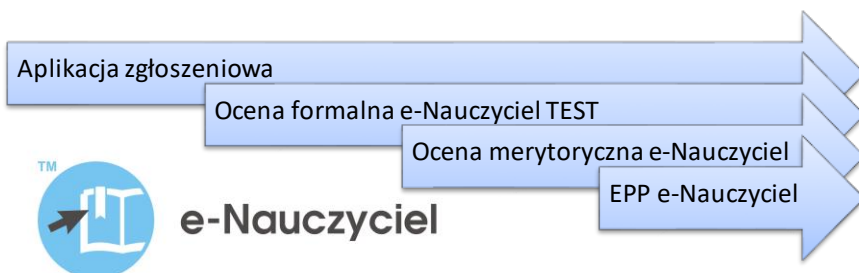
Współpracuje z innymi nauczycielami, wymieniając się doświadczeniami i pomysłami i korzystając przy tym z poczty elektronicznej, grup dyskusyjnych, forów, komunikatorów i innych.

We współpracy z dyrekcją, nauczycielami, rodzicami oraz lokalną społecznością realizuje projekty związane z rozwojem i wykorzystaniem nowych technologii w swojej szkole.

Uwzględnia w swojej pracy wyniki badań oceniających wpływ technologii na osiągnięcia uczniów, modyfikując i wzbogacając stosowane przez siebie metody kształcenia.

6. Certyfikacja EPP e-Nauczyciel podsumowanie

Certyfikat EPP e-Nauczyciel jest potwierdzeniem, że nauczyciel celowo i efektywnie stosuje technologię informacyjną i komunikacyjną do unowocześnienia swojego warsztatu pracy edukacyjnej i zwiększenia osiągnięć uczniów, dba również o swój dalszy rozwój w tym zakresie. Tym samym rozwija swoje kompetencje personalne i społeczne związane z posługiwaniem się technologią cyfrową.

Rysunek 2 Certyfikacja e-Nauczyciel podsumowanie

7. Program KLASA z ECDL

Kompetencje cyfrowe stają się podstawą funkcjonowania w dzisiejszym świecie. Młodzi ludzie świetnie poruszają się w wirtualnej rzeczywistości, korzystają na co dzień z cyfrowych nowinek w wielu dziedzinach. Ale czy potrafią celowo i efektywnie wykorzystywać nowoczesne technologie do rozwiązywania problemów czy po prostu do pracy, czego mogą oczekiwać od nich przyszli pracodawcy? Europejska Fundacja ECDL bada różne podejścia do e-umiejętności i zaprasza do wspólnego działania wszystkich, którzy przygotowują uczniów z zakresu niezbędnych umiejętności cyfrowych, jak również zachęca do sprawdzania efektów nauczania in-

formatyki w szkołach poprzez walidację i certyfikację nabytych umiejętności. Fundacja ECDL współpracuje z międzynarodowymi ekspertami, aby stale rozwijać program certyfikacji, zgodnie z potrzebami rynku i postępem technologicznym, a także ustanawia i utrzymuje niezawodne, wysokiej jakości standardy dla wszystkich programów certyfikacji.

Każde dziecko powinno mieć możliwość nauki podstaw informatyki w takim samym stopniu, jak biologii lub fizyki. Celem nie jest wykształcenie wszystkich dzieci na biologów, fizyków i specjalistów ICT, lecz zapewnienie im podstawowej wiedzy i umiejętności w ramach tych dyscyplin.

— Computing and Digital Literacy: Call for a Holistic Approach, ECDL Foundation

Naukowcy i politycy muszą pilnie poszerzyć swoje myślenie o umiejętnościach cyfrowych. Dzisiaj są one niezbędne do pełnego uczestnictwa w życiu codziennym. Obecna koncentracja na wyższych umiejętnościach, takich jak kodowanie – przystania debatę. Umiejętności te są oczywiście istotne dla gospodarki, ale ponieważ nie rozumiemy, jaki wpływ na brak podstawowych umiejętności cyfrowych ma brak możliwości uczestnictwa w życiu gospodarczym, społecznym i kulturalnym Wielkiej Brytanii, to musimy wrócić do podstaw. Potrzebne są dalsze prace, aby pomyśleć systematycznie, które umiejętności cyfrowe są konieczne, aby osiągnąć wymierne pozytywne efekty społeczne, a unikać tych efektów, które są potencjalnie negatywne.

— Ellen Helsper, London School

Propozycja Polskiego Towarzystwa Informatycznego (PTI) dla szkół – Program KLASA z ECDL – pozwala przygotować uczestników do zdobycia uznanego na całym świecie certyfikatu ECDL, a tym samym do rozwoju i potwierdzenia niezbędnych w dzisiejszym społeczeństwie umiejętności cyfrowych (komputerowych).

Korzyści z przystąpienia do Programu KLASA z ECDL:

dla uczniów:

- standaryzacja i uporządkowanie umiejętności komputerowych zgodnie z europejskim, wypracowanym od ponad 20 lat standardem
- przygotowanie do zdobycia potrzebnego na dalszych etapach kształcenia oraz na rynku pracy certyfikatu ECDL
- możliwość zdobycia certyfikatu ECDL w sprzyjających warunkach
- wymiana wiedzy i umiejętności z rówieśnikami z innych szkół biorących udział w projekcie
- udział i współpraca w ramach projektów, akcji czy konkursów organizowanych w projekcie

dla szkoły i nauczycieli:

- założenie edukacyjnego laboratorium ECDL w szkolnej pracowni komputerowej
- korzystanie ze znaków firmowych ECDL na stronach szkoły, folderach i innych materiałach
- możliwość zaproponowania uczniom ciekawej i atrakcyjnej formy dodatkowego rozwoju
- możliwość współpracy ze szkołami biorącymi udział w przedsięwzięciu – wymiana doświadczeń, rozwój, rywalizacja, wspólne projekty

- możliwość zdobycia uprawnień egzaminatora ECDL dla nauczyciela informatyki
- pomoc i wsparcie ze strony Koordynatora Regionalnego ECDL w regionie
- dostęp do materiałów ćwiczeniowych opracowanych przez PTI

8. exeBOOK

Polskie Towarzystwo Informatyczne wraz z nadejściem Roku Szkolnego 2017/2018 przygotowało i udostępniło exeBOOK – DARMOWĄ platformę wspomagającą naukę Informatyki dla wszystkich rodzajów szkół. Korzystać z exeBOOK mogą szkoły, które zarejestrowały się przez formularz rejestracyjny exeBOOK.pl, zaakceptowały regulamin i uczestniczą w Programie „KLASA z ECDL”.

W portalu exeBOOK funkcjonują trzy rodzaje obiektów: szkoła, nauczyciel, uczeń. Szkoła jest elementem najwyższego poziomu, do której mogą zostać przypisani nauczyciele i uczniowie.

Rysunek 3 Moduły dostępne w exeBOOK

Przy pierwszej odsłonie można zobaczyć i skorzystać z zadań otwartych, często samosprawdzalnych. Jednak większość zadań nie jest dostępna dla każdego i wymaga zalogowania. Takie rozwiązanie pozwala dedykować ćwiczenia dla ucznia / studenta lub grupy i wykorzystać je do pracy jako zadanie sprawdzające czy ćwiczenie do mowy. Zadania zamknięte mają informację "poproś o kod nauczyciela", co oznacza, że można otworzyć je uzyskany od nauczyciela KODEm.

Po zalogowaniu widoczne są dla nauczyciela porady do każdego ćwiczenia, a także możliwość tworzenia grup i generowania KODów dla uczniów / studentów i zobaczenia ich wyników. Wiele zadań i ćwiczeń wykonać można w klasie / laboratorium z wykorzystaniem aktywnej tablicy lub rzutnika.

Część zadań wymaga pobrania pliku roboczego i wykonania na nim poleceń. Aby ocenić pracę ucznia / studenta, nauczyciel powinien otrzymać zwrótnie plik z wykonanym zadaniem. Uczeń może wykonane zadanie przesłać nauczycielowi na wskazany przez niego mail lub umieścić w wirtualnym dysku (np. dysku google lub dropboxie). Zastosowanie takiego rozwiązania wymaga przećwiczenia i pokazania metody przesyłania plików.

Zadania samosprawdzalne pozwalają na weryfikację odpowiedzi poprzez użycie przycisku sprawdź. Uczeń otrzymuje informację zwrótną, ale nie otrzymuje poprawnej odpowiedzi. Pozwala to na ponowne wypełnienie ćwiczenia, aż do uzyskania poprawnego wyniku. Nauczyciel widzi liczbę prób podjętych przez ucznia / studenta oraz jego końcowy wynik.

Źródła

1. <https://ecdl.pl/dlaczego-ecdl/>, ostatni dostęp 31.05.2019
2. <https://ecdl.pl/certyfikaty/ecdl-profile-7/>, ostatni dostęp 31.05.2019
3. <https://ecdl.pl/klasy-z-ecdl/zostan-klasa-z-ecdl/>, ostatni dostęp 31.05.2019
4. <https://ecdl.pl/klasy-z-ecdl/materialy-dydaktyczne/>, ostatni dostęp 31.05.2019
5. <http://exebook.pl/>, ostatni dostęp 31.05.2019